

หัวข้อโครงการทางวัฒนธรรม

การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์อาหารไทย:

กรณีตัวอย่างบริเวณแพร่ชนรา

The Management of Thai Gastronomy and Cuisine

Museum: An Example of Phraeng Nara Area

ชื่อผู้เขียน

นางสาวมัณฑนา หนูอร่าม

Miss Mantana Nuaram

แผนกวิชา/คณะ

สาขาวิชาบริหารงานวัฒนธรรม วิทยาลัยนวัตกรรม

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

ทางวัฒนธรรม

ดร.สุพัชรรัจิต จิตประภุ

ปีการศึกษา

2552

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์อาหารไทย: กรณีตัวอย่างบริเวณแพร่ชนรา มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทัศนคติ ความคิดเห็น รวมถึงความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์อาหารไทย รวมถึงศึกษาความเป็นไปได้และแนวทางในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์อาหารไทย ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และแหล่งรวมข้อมูลทางด้านอาหารไทยแห่งใหม่ในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากปัจจุบันกระแสความสนใจจากต่างชาติเข้ามาเมื่อทบทวนในสังคมมากขึ้น อาหารไทยเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมไทยที่สำคัญของประเทศไทย ที่แสดงถึงความเป็นไทย ควรค่าแก่การอนุรักษ์ สืบสาน และเผยแพร่ให้คนทั่วไปและคนรุ่นใหม่ได้รู้จัก

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามตามนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ใช้วิธีคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งอิณ ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารหรือรับผิดชอบงานพิพิธภัณฑ์และผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารไทยแล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สนับสนุนการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์อาหารไทย ด้วยเหตุผลหลักๆ คือ สถานที่เชื่อกันว่าต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จึงทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้และรับร่วมภูมิปัญญาด้านอาหารไทยเข้าไว้ด้วยกัน โดยรูปแบบและการจัดตั้ง

พิพิธภัณฑ์ต้องแตกต่างจากพิพิธภัณฑ์ที่มีอยู่ทั่วไป กล่าวคือ ด้านการจัดแสดง ต้องสามารถสัมผัส และโต้ตอบกับสิ่งที่จัดแสดงภายใต้พิพิธภัณฑ์ได้ และมีรูปแบบที่ทันสมัย มีความแปลกใหม่ไม่น่าเบื่อ และต้องสอดแทรกความบันเทิง พร้อมด้วยกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ให้มีความน่าสนใจอยู่ตลอด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวคือ นอกจากการใช้เทคโนโลยี สื่อสารติดตามช่วยในการนำเสนอแล้ว รูปแบบและส่วนของการจัดแสดงจะต้องแปลกและแตกต่างจากรูปแบบพิพิธภัณฑ์ที่มีในปัจจุบัน ควรมีนิทรรศการหมุนเวียนตลอดเพื่อไม่ให้พิพิธภัณฑ์หลุดนิ่ง และมีกิจกรรมที่ให้ผู้เข้าชมมีส่วนร่วมในพิพิธภัณฑ์ สามารถจับต้องได้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งความหลากหลายตรงนี้จะทำให้เกิดความประทับใจและทำให้เกิดการกลับมาใช้บริการซ้ำอีก

Cultural Project Title	The Management of Thai Gastronomy and Cuisine Museum: An Example of Phraeng Nara Area
Author	Miss Mantana Nuaram
Major/Faculty	Cultural Management,College of Innovation Thammasat University
Advisors	Supatcharajit Jitpraphai, Ph.D
Academic Year	2009

Abstract

This study titled the management of Thai gastronomy and cuisine museum: An example of Phraeng Nara area, aims to explore attitudes and opinions as well as expectation of Thai tourists on Thai gastronomy and cuisine museum establishment, and investigate the possibility and resolutions on how to make the museum be a new learning source in Bangkok which collected Thai gastronomy information. Nowadays, foreign culture plays an important role in our society whereas Thai food was one of significant culture of the country which could present Thainess. Therefore, it should be conserved, inherited and broadcasted to disseminate Thainess for the general public and new generation.

This paper was descriptive research including quantitative and qualitative data. Questionnaire was used to gather data from 400 Thai tourists in Bangkok. The respondents were randomized by accidental sampling for in-depth interview with executives or officers who were responsible for the museum and Thai cuisine experts. Then all data were examined through a descriptive analysis.

The result shows that most respondents supported the establishment of Thai gastronomy and cuisine museum because the location was convenient for cultural tourists and it was the learning source of Thai culinary wisdom. However, the museum style must be different from other museums. The museum was equipped with innovative device which allowed visitors to have an interactive experience. It should be modern,

exotic and unwearyed. Besides, there should be entertainment and several activities to attract the visitors' interest. This idea was in accordance with the interviewees' opinions that multimedia technology should be applied for interactive exhibitions while the style and display area must be distinctive and different from the today museums. There should be continuous exhibitions and activities to let the visitors participate in the museum to create a self-learning environment. These above varieties could impress the visitors and make repeat visits.